

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії **Ганна КЛІМАШЕВСЬКА**, 1996 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2019 році Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет» за ОКР магістр, спеціальність – 013 Початкова освіта і здобула кваліфікацію – викладач педагогіки і методики початкової освіти, учитель початкової школи та іноземної (англійської) мови.

У 2019 році закінчила Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет» за ОКР магістр, спеціальність – 231 Соціальна робота і здобула кваліфікацію – фахівець із соціальної роботи. Соціальний педагог.

У 2023 році була зарахована до аспірантури ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Працює на посаді вчителя англійської мови Кременського ліцею № 4 Кременської міської ради Луганської області.

Виконала акредитовану освітньо-наукову програму з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом № 57-ОД Вченої ради ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни, Полтавської обл.) від «28» квітня 2025 року № 11, у складі:

Голови разової

спеціалізованої вченої ради – **Світлани БАДЕР**, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри розвитку дитини раннього й дошкільного віку, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Рецензентів –

Марії ПОЧИНКОВОЇ, доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри початкової освіти, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Марина ЄПІХІНОЇ, кандидата педагогічних наук, доцента, доцента кафедри розвитку дитини раннього й дошкільного віку, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Офіційних опонентів –

Олени БІДИ, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II;
Ольги КОМАР, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

на засіданні «25» червня 2025 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка Ганні Клімашевській на підставі публічного захисту дисертації «Формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів в умовах Нової української школи» за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Дисертацію виконано в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (м. Лубни Полтавської обл.), Міністерство освіти і науки України.

Науковий керівник – **Ірина ВІКТОРЕНКО**, доктор педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії і практики початкової освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису згідно вимог пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

Здобувачка має 13 публікації, зокрема: 3 статті у наукових фахових виданнях України, 3 – у зарубіжних наукових виданнях, 7 – у збірниках апробаційного характеру, серед них:

1. **Клімашевська Г. Р.** Теоретичні аспекти креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів в умовах Нової української школи. *Духовність особистості: методологія, теорія і практика* : зб. наук. праць. Вип. 3(102). Северодонецьк : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2021. С. 156–168.

2. **Клімашевська Г. Р.** Сутність готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки*. 2023. Вип. 1(355). С. 52–61.

3. **Клімашевська Г.** Реалізація технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів. *Професіоналізм педагога : теоретичні й методичні аспекти*. Вип. 21. Слов'янськ, 2024. С. 214–235.

4. **Klimashevska H., Viktorenko I.** Formation technology of the future primary school teachers' readiness for creative professional activity. *POMIĘDZY. Polsko-Ukraińskie Studia Interdyscyplinarne : SYSTEM EDUKACJI W UKRAINIE: WYZWANIA CZASU WOJNY*. NR 2(13). Krakow : Pomiedzy, 2024. Pp. 12–31.

5. **Клімашевська Г. Р.** Концептуально-цільовий блок у формуванні готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів в умовах Нової української школи. *Grail of Science : inter. scientific journal*. Vinnytsia : NGO «European Scientific Platform», 2024. № 35. Pp. 427–429.

У дискусії взяли участь (голова, рецензенти, офіційні опоненти, інші присутні) та висловили зауваження:

Олена БІДА, офіційний опонент, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладами освіти, Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II:

1. Визначаючи методологічні підходи до формування готовності майбутніх учителів початкових класів до креативної професійної діяльності, дисертантка залишає поза увагою синергетичний підхід. Уважаємо, що в межах цього підходу формування готовності майбутніх учителів початкових класів до креативної професійної діяльності можна інтерпретувати з погляду продуктивного використання потенціалу особистісної самоорганізації, самоосвіти, саморозкриття та самовдосконалення, а значить цілеспрямованого використання студентами власних резервів, необхідних для організації креативного освітнього процесу.

2. На організаційно-технологічному етапі реалізації технології формування готовності до креативної професійної діяльності авторка особливу увагу приділяє особливостям організації роботи в традиційному – офлайн-режимі, – тоді як форми і методи роботи в дистанційному форматі не описано. При цьому важливим, на нашу думку, було б представити як позитивні, так і негативні аспекти дистанційного формування досліджуваного феномена, а також запропонувати можливі шляхи їх подолання.

3. Великий обсяг фактичного матеріалу, що систематизований Ганною Романівною Клімашевською і включений у дослідження, становить значний науковий інтерес, але авторка роботи іноді віддає перевагу описовому представленню інформації. Не менш важливим, на нашу думку, представлений матеріал необхідно було б представити в узагальнювальному вигляді (рисунки, таблиці та схеми).

4. У загальних висновках бракує розгляду потенційних викликів під час впровадження розробленої технології формування готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів у масову педагогічну практику.

5. Методики діагностики рівнів сформованості готовності до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів на С. 126–127 надто великі за об'ємом, тому варто було б розмістити їх у додатках.

Ольга КОМАР, офіційний опонент, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри фахових методик та інноваційних технологій у початковій школі, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини:

1. На наш погляд, у п. 2.2 дисертаційної роботи не знайшли належного відображення шляхи впровадження педагогічних умов формування готовності майбутніх учителів початкових класів до креативної професійної діяльності.

2. У вступі дисертаційної роботи авторкою визначено низку суперечностей, існування яких і спонукало до вирішення проблеми формування готовності майбутніх учителів початкових класів до креативної професійної діяльності. Проте бажано було б пояснити, чи

вдалося дисертантці вплинути на їх усунення за рахунок одержаних результатів дослідно-експериментальної роботи?

3. Робота виграла б, якщо б дисертантка ширше представила вивчення досвіду формування готовності майбутніх учителів початкових класів до креативної професійної діяльності в закладах вищої освіти зарубіжних країн, зокрема країн Європейського Союзу та апробувала його окремі аспекти.

4. Як побажання слід відмітити доцільність представлення на контрольному етапі експерименту, подібно до констатувального, методу використання експертного оцінювання викладачів, кураторів експериментальних закладів вищої освіти, стейкхолдерів із метою оцінювання авторської технології формування готовності майбутніх учителів початкових класів до креативної професійної діяльності, що надало б змогу більш переконливо довести ефективність і необхідність упровадження технології в освітню практику педагогічних закладів вищої освіти.

5. Досліджуючи процес професійної підготовки, важливо врахувати, що в умовах сучасних реалій, особливо з огляду на зростання популярності дистанційного навчання, доречним є онлайн опитування, що забезпечує більшу масштабність учасників педагогічного експерименту. Доцільно було б окреслити авторську позицію з цього питання в тексті дисертації та надати приклади таких опитувань у додатках.

Марія ПОЧИНКОВА, рецензент, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової освіти, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. Рекомендовано посилити наукову новизну дослідження уточненням автором термінологічним апаратом дослідження («творчість», «креативність», «креативні здібності», «креативні якості», «креативне освітнє середовище закладу вищої освіти», «креативна діяльність», «креативна професійна діяльність», «креативна професійна діяльність учителя початкових класів», «готовність до професійної діяльності»; а також авторським визначенням ключового поняття «готовність до креативної професійної діяльності майбутніх учителів початкових класів».

2. У першому розділі (пп. 1.1, 1.2), здійснюючи аналіз понять термінологічного поля, дисертантка показником готовності до креативної професійної діяльності майбутнього вчителя за діяльнісно-рефлексивним критерієм визначає *креативну компетентність*, тоді як визначення цього поняття не дає.

3. На с. 161 Г. Р. Клімашевська зазначає, що формувальний етап дослідження поряд з іншим «був спрямований на виявлення *креативного потенціалу освітнього середовища* педагогічних університетів на основі визначених етапів реалізації технології. Проте, в роботі не зазначено, що автор розуміє під цим поняттям. Оскільки введення поняття «*креативне освітнє середовище*», на нашу думку, потребує більш глибокого обґрунтування цієї категорії, пропонуємо розкрити його докладніше.

4. Більш чітко сформулювати висновки до підрозділів відповідно до кожного вирішеного завдання.

5. Розділ 1 бажано доповнити розширеним списком науковців міжнародного досвіду, які займалися формуванням креативності вчителів та деталізацією важливості даних досліджень.

Марина СПІХІНА, рецензент, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри розвитку дитини раннього і дошкільного віку, ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»:

1. На нашу думку, підрозділ 1.1. має депо описово-реферативний характер і потребує посилення його аналітичної складової, можливо за рахунок використання табличного або схематичного представлення матеріалу.

2. Окремо варто звернути увагу на схематичне зображення розробленої моделі, подане на сторінці 81. У концептуально-цільовому блоці слід дотримуватися методологічної послідовності подання складових: першочергово необхідно представити наукові підходи, а вже потім – принципи, оскільки саме наукові підходи є базовим теоретико-методологічним підґрунтям для формування принципів реалізації технології. Така корекція сприятиме відповідності моделі загальноприйнятим науковим нормам та забезпечить логічну структурованість.

3. Підрозділ 2.1 містить аналіз експериментальної вибірки та подання діагностичного інструментарію дослідження, що є позитивним аспектом. Проте для підвищення наукової обґрунтованості та коректності результатів рекомендується більш детально подати показники за кожним критерієм, розподіливши їх відповідно до рівнів сформованості готовності. Такий підхід дозволить більш чітко продемонструвати динаміку змін та забезпечити цілісність оцінки рівня сформованості готовності до креативної професійної діяльності.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ID 8701 присуджує Ганні КЛИМАШЕВСЬКІЙ ступінь доктора філософії з галузі знань 01 – Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 015 – Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої вченої ради

Бадер

Світлана БАДЕР

Олена КАРАМАН